

'Theocratie' betekent *de heerschappij van God over zijn volk door middel van aardse instellingen als profeten, priesters, richteren en koningen als zijn dienaren.*

Eerst heerste God over zijn volk d.m.v. de profeet-wetgever, Mozes, en de militaire leider-richter, Jozua. Daarna heerste God over zijn volk d.m.v. de koningen, Saul, David en Salomo. Ná de splitsing van het koninkrijk heerste God d.m.v. de koningen van het noordelijke koninkrijk van Israël (10 stammen) en de koningen van het zuidelijke koninkrijk van Juda (2½ stammen). Het noordelijke koninkrijk van Israël werd in 721 v.C. in ballingschap weggevoerd naar Assyrië. Het zuidelijke koninkrijk van Juda werd in 586 v.C. weggevoerd in ballingschap naar Babylonië. Alleen een 'rest' van hen keerde in 538 v.C. naar Palestina terug. De theocratie in het Oude Testament was een 'schaduw' van Gods 'werkelijke' koninkrijk d.m.v. de Messias, Jezus Christus, in het Nieuwe Testament.

A. DE BELANGRIJKSTE BOODSCHAPPEN VAN HET BOEK RICHTEREN.

In het Oude Testament waren er twee soorten 'richters'. Er was een *permanente instelling* van richters of rechters in *juridische* betekenis, die door middel van rechtvaardige en onpartijdige rechtspraak alle juridische zaken in het land moesten beoordelen (Deuteronomium 16:18-20). En er was een *tijdelijke instelling* van regerende richters in *politieke* betekenis, die God tijdelijk aanstelde om Israël door machtige daden van verlossing terug te leiden naar hun enige Koning (het boek Richteren).

'Het boek Richteren' beschrijft de handelingen van zulke regerende richters in de periode tussen Jozua en de koningen.

De thema van het boek is *de strijd van God gedurende deze periode om zijn volk aan zijn dienst als enige Koning te onderwerpen en tucht uit te oefenen wanneer zij door compromissen met het heidendom in geestelijke en morele verval te recht kwamen.*

1. Het boek Richteren toont het ideaal van een pure theocratie.

Mozes had Israël uit Egypte geleid en Jozua had Israël in het Beloofde Land geleid. In het boek Jozua worden de veroveringen van het Beloofde Land verteld. Israël leefde nu in vrijheid en voorspoed in het Beloofde Land.

a. Gods eeuwige raadsplan is onveranderlijk: Gods volk zal een theocratie zijn.

Een nieuwe bladzij in Israëls geschiedenis begint met het boek Richteren. Als de ondergeschikte partner van Gods verbond, moest Israël leven als Gods volk. Zij moest haar dankbaarheid voor de geschenken voorrechten en voordelen uitdrukken in geloof en gehoorzaamheid aan God.

Richteren 2:22 zegt dat God de volken gebruikte om Israël op de proef te stellen, ten einde te zien of Israël wel al dan niet op de weg van Gods verbond zou blijven wandelen. Israël bezat alles wat daarvoor nodig was. Zij bezat 'het verbond', waarin de levende God zich aan haar verbond om haar God te zijn en zij zich aan God verbond om Gods volk te zijn. Zij bezat 'de wet' en wist hoe God wilde dat zij leefde. Zij bezat 'beloften' dat God haar zou beschermen, helpen en leiden. Zij wist hoe zij zich had te gedragen tegenover de andere heidense volken en hun afgoden. Israël bezat al de voorrechten en voordelen die nodig waren voor het vervullen van hun deel van het genadeverbond. (Romeinen 9:4-5; Efeziërs 2:12). Wat Israël niet had, was een zichtbare koning zoals de volken rondom haar. Maar dat was precies wat God wilde.

God zelf was de Koning van Israël. De 'ark' was het zichtbare symbool van Gods tegenwoordigheid in het midden van zijn volk. Dit was een heel bijzondere voorrecht – om God zelf als Koning te hebben en direct door hem geregeerd te worden zonder de bemiddeling van mensen als Mozes of Jozua of koningen – een

pure theocratie! God wilde dat de periode ná Jozua een pure theocratie zou zijn!

Aan het einde van de periode van de Richteren zei God, "Israël heeft Mij verworpen, dat Ik geen Koning over hen zou zijn" (1 Samuël 8:7). Dat deze Gods bedoeling was, werd duidelijk aan Israël toen God geen opvolger voor Jozua benoemde. Die bedoeling werd telkens weer bevestigd wanneer Israël van God afdwaalde. *Dan stelde God niet het erfelijke koningschap in Israël in, maar gaf aan Israël alleen een tijdelijke richter om hen terug te leiden naar hun enige Koning, God zelf.* En Israël begreep en accepteerde dat de richteren geen koningen waren, want de richteren weigerden koningen over Israël te zijn. De richter Gideon zei, "Ik zal over u niet heersen en ook mijn zoon zal over u niet heersen, *de Here zal over u heersen*" (Richteren 8:22-23)!

Als Israël de proef had doorstaan en zich onder de theocratie (regering door God alleen) had onderworpen, dan zou het niet meer nodig voor God geweest zijn een volgende richter te zenden. God wilde dat zijn volk hem als Heer en enige Koning zou erkennen!

b. Gods handelingen in de openbaring van zijn eeuwige raadsplan veranderen, maar Gods raadsplan wordt uiteindelijk volkomen bereikt.

Alleen nadat het herhaaldelijk duidelijk werd dat Israël niet geestelijk genoeg was om onder een pure theocratie te leven, liet God de instelling van het erfelijke koningschap in Israël toe! Daarmee had Israël niet Gods eeuwige raadsplan bedorven. Naar de mate dat Israël faalde Gods genadige voorrechten aan te nemen en hun goddelijke roeping te vervullen, naar dié mate veranderde God, *niet zijn eeuwige raadsplan, maar wel zijn handelingen in de openbaring en uitvoering van zijn raadsplan!* Gods handelingen in de openbaring en uitvoering van zijn eeuwige raadsplan werden bepaald door de reacties van mensen op zijn eeuwige raadsplan. Wanneer Gods woorden en handelingen bij de eerste openbaring en uitvoering van zijn eeuwige raadsplan niet geaccepteerd werden, dan gaf hij in genade nieuwe woorden bij de tweede openbaring van zijn eeuwige raadsplan (cf. zijn bevel de aarde te vullen met mensen vóór en ná de zondvloed; cf. zijn eerste en tweede opdracht aan Jona). Maar op welke wijze dan ook, Gods eeuwige onveranderlijke raadsplan wordt uiteindelijk volkomen bereikt!

De proef was of Israël, met gebruikmaking van al haar voorrechten en voordelen, onder God als Koning Gods volk kon zijn. Israël, als natuurlijke en nationale volk, faalde Gods proef. Maar God faalde niet in zijn eeuwige raadsplan! Alhoewel God heel lankmoedig was en aan Israël steeds weer een kans gaf zich tot God te bekeren, keerde het volk Israël zich keer op keer naar de slechte gewoonten van de heidense volken om haar heen (cf. Leviticus 18:1-5). Het karakteristieke kenmerk van het boek Richteren is de herhaalde ontrouw van het volk Israël aan het verbond, beantwoord met de herhaalde trouw van God! Israël verviel bij herhaling in geestelijke en morele afgoderij en zelfs de richteren als Simson gaven daaraan toe. Aan het einde van de periode van de richteren stond Israël op het punt van geestelijke en morele faillissement. Ten slotte gaf God aan Israël haar laatste richter, de profeet Samuël. In zijn tijd werd het erfelijke koningschap ingesteld - ook als een voorbereiding voor de komst van de Messias Koning!

c. 'Gods berouw' is de veranderingen van Gods woorden en handelingen in de openbaring en uitvoering van Gods eeuwige raadsplan.

i) Bij mensen is 'berouw' soms alleen maar 'spijt', een vrees voor de gevolgen van de zonde, zonder zijn zonde te betreuren of daarvan af te keren. Soms is het echte berouw, een 'droefheid' over eigen zonde en een 'vastberadenheid' om zich daarvan te bekeren (cf. 2 Korintiërs 7:8-11).

ii) Bij God is 'berouw' nooit zoals 'berouw' bij de mensen. Hoewel God in zichzelf onveranderlijk blijft, is Gods berouw Gods heilige en rechtvaardige reactie tegen de zonde van de mens. Het is een soevereine en vastberaden verandering van besluit met betrekking tot zijn handelingen in de uitvoering van zijn eeuwige raadsplan in

de menselijke geschiedenis als gevolg van de veranderde houding van de mens. *Gods berouw is enerzijds dat God uit liefdevolle erbarming besluit zijn handeling te veranderen en niet zijn dreigement uit te voeren (Jeremia 18:7-8). Gods berouw is anderzijds dat God uit heilige toorn besluit zijn handeling te veranderen en niet zijn belofte uit te voeren (Jeremia 18:9-10).* De bedoeling van 'de verandering van Gods woorden en handelingen in de openbaring en uitvoering van zijn eeuwige raadsplan' (Gods berouw) is om mensen tot bekering te brengen en zo zijn eeuwige plan toch volkomen uit te voeren.

2. Het boek Richteren toont het proces van geestelijke en morele verval.

a. Het proces van geestelijke en morele verval begint bij ongehoorzaamheid aan God.

God had Israël bevolen om de overblijvende Kanaänitische volken uit te roeien, vanwege hun ergerlijke afgoderij en afschuwelijke immoraliteit (Deuteronomium 7:1-6). In zijn afscheidsrede aan Israël waarschuwt Jozua: Als Israël zich wel inlaat met de heidense volken en hun afgoderij en zich door gemengde huwelijken (van gelovige met ongelovige) met hen verzwagert, dan zouden deze volken voor Israël tot een strik en een val worden, tot een gesel op hun zij en tot dorens in hun oog, totdat Israël uit het goede land uitgeroeid zou zijn (Jozua 23:1-14). Israël was ongehoorzaam aan Gods bevel en aan de waarschuwing van Jozua. Israël spaarde de vijandige heidense volken in hun midden, deels uit misplaatste toegeeflijkheid en deels uit vrees of gemak.

b. De tweede stap in het proces van geestelijke en morele verval was compromis.

De overgebleven goddeloze en immorele Kanaänitische volken bleven onder Israël wonen. In sommige plaatsen werden zij getolereerd en tot slavernij gedwongen (Richteren 1:21,27-28). Maar in andere plaatsen trouwden de Israëlieten met Kanaänieten en vervielen uiteindelijk in afgoderij (Richteren 3:5-7). *Israël nam veel van de Kanaänitische godsdienst en cultuur over en werd daardoor zelf steeds meer en meer een heidens volk!* Ten slotte bleek deze vriendschap met de heidense volken haar grootste gevaar en vijand te worden (cf. Jakobus 4:4).

c. De derde stap in het proces van geestelijke en morele verval was afgoderij.

Onder invloed van de afgoderij van de Kanaänitische volken, verlies Israël steeds meer haar besef dat de HERE (JHWH) de enige, ware en levende God was en dat zijn dienst heilig en geestelijk moest zijn. De godsdienstige praktijken van de richteren Gideon en Jeftā tonen dat Israël niet meer een zuivere godsdienst hadden. Gideon maakte een gouden afgod en plaatste het in zijn dorp en geheel Israël aanbad het (Richteren 8:27). Jeftā maakte een goddeloze en heidense gelofte dat hij een mens zou offeren als hij de overwinning zou behalen en offerde uiteindelijk zijn eigen dochter (Richteren 11:31,34).

d. De vierde stap in het proces van geestelijke en morele verval was onenigheid.

Volgens Richteren hoofdstuk 19-21 was de eenheid tussen de stammen van Israël redelijk sterk. En toch verzwakte de nationale identiteit van Israël steeds meer. Gideon en Jeftā kregen tegenstand van Efraim. En de richter Simson werd zelfs door zijn eigen mensen aan de vijand overgeleverd. Jaloezie en zelfzucht verdeelden het volk van Israël.

e. De vijfde stap in het proces van geestelijke en morele verval was individualisme en relativisme.

"In dié dagen was er geen koning in Israël; ieder deed wat goed was in zijn ogen" (Richteren 17:6; 21:25).

3. Het boek Richteren toont de onwrikbare trouw van God.

a. Israëls ontrouw.

De periode van de richteren toonde Israël haar innerlijke zwakte. Israël moest beseffen en erkennen dat zij haar goddelijke roeping niet kon realiseren zonder God. Het leerde Israël dat vriendschap met ongelovigen leidt tot het maken van compromissen met hen, tot geestelijke en morele verval en uiteindelijk tot haar val. Israël moest beseffen dat zij Gods roeping

niet kon realiseren zonder de Messiaanse Koning, de Verlosser. De periode van koningen was een verdere voorbereiding daarvoor.

b. Gods trouw.

Maar de periode van richteren leerde Israël ook dat God onwrikbaar trouw is. Telkens wanneer Israël in afgoderij en immoraliteit verviel en koppig verkoos om verboden wegen te bewandelen, gaf God haar over aan afgoderij en immoraliteit en in de macht van haar vijanden (Richteren 2:10-15). Maar telkens wanneer Israël in haar benauwdheid God aanriep, bracht God een richter, die haar verlostte uit de macht van haar vijanden (Richteren 2:16-18). God deed dat keer op keer.

En ten spijt van het geestelijke en morele verval van het grootste deel van het volk van Israël, was er altijd 'een overblijfsel' die de knie voor Baäl niet bogen. Bijvoorbeeld, de vader van Gideon, de ouders van Simson, Naomi, Ruth, Boaz, Elkana, Hanna en Samuël. Al deze mensen leefden in de periode van de richteren.

Israël verdiende helemaal niet dat God haar keer op keer verlostte. God verlostte haar keer op keer alleen door genade. De andere boeken in de bijbel tonen aan dat God Israël verlostte omdat God trouw bleef aan zijn verbond met Abraham. Omdat God de God van het verbond is, liet hij zijn volk niet los. God liet Israël niet los, omdat *God nog een hoger doel met Israël had, namelijk, de komst van de Messias Koning en de realisering of vervulling van zijn verbond, dat alle volken op aarde zou insluiten!* God liet zijn eeuwige raadsplan niet los en zou het uitvoeren in de volheid van de tijd, wanneer de Messias Koning komen zou.

B. DE MESSIAS, JEZUS CHRISTUS, IN DE BOEKEN VAN SAMUËL.

1. De Messias zal de Zoon van God zijn en zijn troon en koninkrijk zal eeuwig duren.

In 2 Samuël 7:11b-16 kondigt God het volgende aan koning David aan: de nakomeling van David, zijn eigen zoon, zou na hem koning worden en God zou zijn troon voor altijd bevestigen. God zou voor hem tot een vader zijn en hij zou voor God tot een zoon zijn. Zijn troon zou vast staan voor altijd. Deze profetie werd eerst vervuld in koning Salomo. Maar, zoals 1 Kronieken 17:11-14 veel duidelijker aantoont, werd deze profetie uiteindelijk en finaal vervuld in de Messias (cf. Jesaja 9:5-6). Deze profetie wordt in Lucas 1:32-33 (en Hebrëeën 1:5) uitgelegd. De engel Gabriël zegt aan Maria, "Deze [Jezus] zal groot zijn en Zoon des Allerhoogsten genoemd worden, en de Here God zal hem de troon van zijn vader David geven, en hij zal als koning over het huis van Jakob heersen tot in eeuwigheid, en zijn koningschap zal geen einde nemen". De relatie tussen God de Vader en God de Zoon gaat boven ons menselijk verstand, maar wordt hier in menselijke termen beschreven als de hechte relatie van vader en zoon. Het is belangrijk dat ongeveer 1000 jaar v.C. al geprofeteerd werd dat de Messias, wat zijn menselijke natuur betreft, zou afstammen van het huis van David, en, wat zijn goddelijke natuur betreft, in een unieke relatie tot God zou staan. Verder is belangrijk dat zijn koninkrijk eeuwig zou duren.

2. De Messias zal de rechtvaardige Heerser zijn die verlossing brengt aan hen die God vrezen, maar veroordeling aan hen die God niet vrezen.

In 2 Samuël 23:1-7 profeteert David door middel van de heilige Geest het volgende met betrekking tot de komende Messias: "Een rechtvaardige heerser over de mensen, een heerser in de vreze Gods" zal als "het morgenlicht bij het opgaan der zon" zijn. De taak van de Messias zal zijn om te heersen over alle volken en alle mensen. Israël werd hier niet apart genoemd. De glorie van zijn heerschappij zal het volgende zijn. Even als de duisternis van de nacht moet wijken voor het morgenlicht, zo zal hij een einde maken aan de heerschappij van het koninkrijk der duisternis en mensen verlossen om deel te hebben aan zijn koninkrijk van licht. Hij zal over alle mensen heersen in volkomen rechtvaardigheid en in volkomen overeenstemming met Gods wil. Evenals na de regen jong groen uit de aarde spruit, zo zal hij al Gods heil (verlossing) en Gods welgevallen wil doen uitspruiten. Maar evenals verstrooide doornen met een ijzeren schoffel uit de grond gekapt worden en ter plaatse verbrand worden, zo zal hij de slechte mensen (nietswaardigen), die overal in de wereld verspreid zijn,

op de Laatste Oordeelsdag verwijderen en in de poel, die brandt van vuur en zwavel, werpen (cf. Psalm 72:1-8,17). Dit gezag heeft hij, niet zoals in de wereld door onrecht of geweld verkregen, maar verkregen door Gods verbond met hem. David legt een verband tussen de belofte die God aan hem maakte in 2 Samuël 7:11-16 en de Messias. De belofte van God met David was "een eeuwig verbond, geordend en verzekerd in elk onderdeel". Gods verbond is voor eeuwig met David en zijn nageslacht gesloten en het zal niet door de zonden van zijn nageslacht verbroken kunnen worden (2 Samuël 23:5). De profetie is dus aangaande "verlossing en oordeel". Net zoals Gods verbond *verlossing* en de vervulling van elke behoefte zal brengen voor Gods volk, zo zal ook de Dag des HEREN een dag van *oordeel* zijn voor alle mensen die kwaad doen en God niet vrezen.

3. De Messias zal zowel de betrouwbare Priester als de gezalfde Koning zijn.

De profetie in 1 Samuël 2:35 wordt hieronder uitgelegd.

C. DE BELANGRIJKSTE BOODSCHAPPEN VAN DE BOEKEN VAN SAMUËL.

1. Priesters in het licht van de bijbel.

De ware priesters zijn getrouwe aanbidders van God en handelen in overeenstemming met wat er in Gods hart en denken is.

a. De priesterschap in het Oude Testament.

i) De priesterschap van gelovigen vóór de Aäronitische priesterschap.

Ná de Exodus uit de slavernij, bevestigde God het verbond dat hij met Abraham, Isaak en Jakob gemaakt heeft ook aan Mozes en de Israëlieten, "Ik zal Mij u tot een volk aannemen en Ik zal u tot een God zijn" (Exodus 6:1-7). Als de Israëlieten naar God zouden luisteren en zijn verbond zouden bewaren, dan zouden zij uit alle volken God ten eigendom zijn en zij zouden God *een koninkrijk van priesters* zijn en een heilig volk. Alle gelovigen in Gods volk zouden door God als zijn *priesters* beschouwd worden (Exodus 19:3-6; Openbaring 1:6; 5:10).

ii) De Aäronitische priesterschap in het Oude Testament.

Een deel van de ceremoniële wet, dat God later aan het verbond met Abraham heeft toegevoegd, is de Aäronitische priesterschap. Aäron, zijn familie en zijn nakomelingen zouden dienen als priesters in de tabernakel en later in de tempel (Exodus 28:1). Helaas onttaarde deze priesterschap en 1 Samuël 1-3 beschrijft deze *ontaarding van de Aäronitische priesterschap in Israël*.

In dié tijd werden de priesters geleid door Eli en zijn verdorven zonen in de plaats Silo. In de strijd tegen de Filistijnen werd de ark uit Silo weggehaald en naar het slagveld gebracht als een menselijk middel om de strijd te winnen. De ark viel echter in de handen van de Filistijnen, maar werd naar Israël teruggezonden en stond voor 20 jaar vergeten in Kirjath-Jearim. Dus in het begin van het boek Samuël, lijkt het alsof de eredienst in Israël gedoemd was ten onder te gaan. Uiteindelijk bracht koning David de ark naar Jeruzalem en bouwde later een altaar op de plaats waar de tempel nog later gebouwd zou worden. Aan het einde van het boek Samuël krijgt de eredienst in Israël een nieuwe impuls door de voorbereidingen voor de bouw van de toekomstige tempel.

Een onbekende profeet sprak de profetie van 1 Samuël 2:35 uit. God zei, "Ik zal Mij een betrouwbare priester aanstellen, die naar mijn hart en in mijn geest handelt en Ik zal voor hem een duurzaam huis bouwen, zodat hij te allen tijde (Hebreeuws: alle dagen) voor het aangezicht van mijn gezalfde wandelen zal". De parallel van deze uitdrukking "te allen tijde" (NL altijd) in 1 Samuël 2:30 toont aan dat deze profetie niet één persoon, één betrouwbare priester of één gezalfde koning betreft. Het betreft de toekomstige priesters van Israël, die aan de toekomstige gezalfde koningen ondergeschikt zullen zijn. De vervulling van deze profetie begon gedeeltelijk met de bediening van Samuël als priester, maar wijst naar de bediening van de priesters in de linie van Zadok, die leefden onder de regering van de koningen in de linie van David (1 Koningen 2:35).

b. De priesterschap in het Nieuwe Testament.

De profetieën in 1 Samuël 2:35, Psalm 110:4 en Zacharia 6:13 en de priesterschap in het Oude Testament worden uiteindelijk

volledig vervuld in Jezus Christus en zijn koninkrijk. Op grond van het volbrachte verlossingswerk van Christus, is Jezus Christus de enige en eeuwige Hogepriester van alle gelovigen op aarde (Hebreeën 8:1-2). Op grond van het volbrachte verlossingswerk van Christus, zijn alle ware christenen op aarde *"een koninkrijk van priesters"* (Openbaring 1:5; 5:10). De aard van Gods volk op aarde is dat christenen *God dienen als priesters* met aanbidding, voorbeden, geestelijke offers, bediening van genezing, enz. (Romeinen 6:13,19; 12:1-2; Filippenzen 4:18; Hebreeën 7:24-25; 13:15; 1 Petrus 2:5,9). En de aard van Gods volk op aarde is dat christenen *God dienen als koningen* door de aarde en alles daarop te onderwerpen aan de enige ware en levende God, erover te heersen, te bewerken en te bewaken op de manier dat God behaagt (Genesis 1:28; 2:15). Op grond van het volbrachte verlossingswerk van Christus, dienen alle ware (al gestorven) christenen in de hemel als *"priesters van God en van Christus"* en *"heersen zij met hem als koningen"* tot zijn wederkomst (Openbaring 20:6)! De taken, die zij in de hemel hebben als priesters en koningen, worden echter niet uiteengezet.

2. Profeten in het licht van de bijbel.

De ware profeten zijn bemiddelaars van Gods openbaringen en leggen vooral Gods wil en wetten uit aan mensen.

a. De vroegere profeten.

i) In de vroegste volken waren er reeds mensen met de volgende beroepen: waarzeggerij, toverij, interpretatie van voortekenen, mediums voor boze geesten, vooral van geesten die voordoen alsof zij de gestorven voorvaders van de mensen waren. God heeft zijn volk ten strengste verboden zich in te laten met enige van deze occulte praktijken (Leviticus 20:6,27; Deuteronomium 18:9-13)! Er waren ook mensen die *profeten* genoemd werden. Zij maakten aanspraak woorden van God te spreken. Maar onder hen waren ware profeten als Mozes en ook valse profeten, die deden alsof God tot hen gesproken had of zij spraken in de naam van andere goden. Niettemin moest alle profeten op de proef gesteld worden ten einde vast te stellen of zij wel Gods woorden gesproken hadden of niet (Deuteronomium 18:15-22).

ii) Vanaf de tijd van Samuël werden *profeten* een regelmatig verschijnend fenomeen in Israël. Samuël was de laatste richter in Israël. Hij was ook een priester en een profeet. Als profeet ontving hij herhaaldelijk openbaringen van God (JaHWeH)(1 Samuël 3:10,19-21). Hij sprak de woorden van God aan Israël (1 Samuël 4:1) en aan de koning (1 Samuël 15:10). Hij zalfde koning Saul en koning David (1 Samuël 10:1; 16:13) en in antwoord op zijn gebed verrichte God wonderen (1 Samuël 7:9; 12:18). Groepen profeten vormde zich rondom Samuël (1 Samuël 10:10; 19:20). Het was geen toeval dat de profetische school naast het theocratische koningschap ontwikkelde. *De taak van de profeten was om de wil van God aan de hoogste ambtenaren in het koninkrijk bekend te maken (2 Samuël 7 en 12) en om elk arrogante en eigenwijze onderneming van de koningen tegen te gaan*. Bijvoorbeeld, de profeet Samuël confronteerde koning Saul zonder aarzeling en zei dat gehoorzaamheid aan Gods woorden belangrijker was dan het brengen van offers aan God. Hij zei dat weerspanning tegen God gelijk was aan de zonde van toverij en dat ongezeglijkheid gelijk was aan afgoderij (1 Samuël 15:17-23).

Alhoewel wij niet weten wie de auteurs van de boeken van Jozua, Richteren, Samuël en Koningen waren, kunnen wij wel heel duidelijk zien dat *al deze boeken vanuit "het profetische gezichtspunt" geschreven zijn*. Waarschijnlijk waren zij profeten van de profeten scholen en *beschreven zij de geschiedenis op aarde van Gods gezichtspunt!* Niet alleen werd geschiedenis door de profeten opgetekend (1 Kronieken 29:29-30; 2 Kronieken 32:32), maar ook werd geschiedenis opgetekend in profetisch licht, d.w.z., de profeten beschreven *de handelingen van de koningen, die goed of slecht waren in de ogen van God* (1 Koningen 15:11,26)!

b. De latere profeten.

De profeten Jesaja tot Maleachi worden "de latere profeten" genoemd. Jezus zegt duidelijk dat de profeten van het Oude Testament tot Johannes de Doper profeteerden. Johannes de Doper was de laatste en de finale van de door God (JHWH) aangewezen profeten (Matteüs 11:13). Tot de tijd van Jezus heeft God vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken in de profeten. Maar in "het laatst der dagen" (de laatste periode van

deze wereld tussen de eerste en de tweede komst van Christus) heeft God tot ons gesproken in zijn Zoon, Jezus Christus, die hij tot erfgenaam van alle dingen gesteld heeft (Hebreeën 1:1-2).

God sprak zijn woorden door de oudtestamentische profeten, maar *sprak zijn finale woord in Jezus Christus!* Ieder persoon, die ná Jezus Christus komt en aanspraak maakt dat hij een profeet (in de betekenis van een "mondstuk") van de éne God is, is een leugenaar en valse profeet (cf. Matteüs 24:24)!

3. Koningen in het licht van de bijbel.

De ware koningen zijn dienaren van God en regeren volgens Gods woorden.

a. De voorbereiding voor het theocratische koningschap.

Reeds in de tijd van Mozes bereidde God Israël voor op het komende theocratische koningschap. De theocratische koning mocht niet veel paarden, vrouwen of kostbaarheden voor zichzelf verzamelen. Hij moest voor zichzelf een afschrift laten maken van het wetboek bij de Levitische priesters, het bij zich houden en elke dag daaruit lezen. Zodoende moest de theocratische koning leren om God te vrezen door al Gods geboden te onderhouden en niet daarvan af te wijken. De theocratische koning was dus *een dienaar van God met als taak Gods volk goed te besturen*. En omdat de theocratische koning alleen maar een dienaar van God was, mocht hij zichzelf niet verheffen boven zijn volksgenoten (Deuteronomium 17:14-20; cf. 1 Petrus 5:2-3).

b. De theocratische koninkrijk onder koning Saul.

Het doel van de boeken van Samuël is om het ontstaan van het koningschap in Israël te beschrijven. Het is niet alleen maar een beschrijving van de seculaire en politieke gebeurtenissen in de geschiedenis van Israël. Het is *goddelijke geschiedenis* en beschrijft het ontstaan van het echte *theocratische koningschap* in Israël, een koningschap zoals God het wilde. Het theocratische koningschap was de regelrechte regering van de hemelse God zelf door middel van aardse koningen. Het theocratische koningschap was noodzakelijk omdat het priesterschap van het huis van Eli zwak en corrupt geworden was en Israël gevolglijk leed onder de overheersing van de Filistijnen. De profeet Samuël werd de voorloper van dit theocratische koningschap. In het begin verzetten Samuël zich tegen het verlangen van Israël om een koning te hebben, omdat het motief van Israël om een koning te hebben evenals de volken om hen heen, verkeerd was. Niettemin, op Gods opdracht, zalfde hij de eerste koning van Israël, Saul. Koning Saul liet echter zien dat hij niet een ware theocratische koning was, zoals God dat verlangde en Samuël in gedachte had. Hoewel de Israëlieten kregen wat zij hadden gewild, werden zij samen met hun koning Saul gestraft. De nadruk van 1 Samuël ligt op *de mislukking van het theocratische koningschap van koning Saul*.

c. De theocratische koningschap van koning David.

Gods doel, een theocratisch koningschap, mag en kan echter niet falen. Daarom beschrijft het boek 1 Samuël de geschiedenis van een man naar Gods hart: David (1 Samuël 13:14). God koos hem uit om de ware theocratische koning van Israël te zijn en het 'type' van de ware theocratische Koning van het hele universum: de Messias Jezus Christus.

Zijn taak was om het land, Kanaän, dat God hen gegeven had (Genesis 15:18-19), helemaal in bezit te nemen. Jozua had het land niet helemaal in bezit kunnen nemen (Jozua 15:63; 16:10 en 18:2-3). Onder koning David bereikte het koninkrijk van Israël haar grootste expansie. In 1 Koningen 4:20-21 staat, "Juda en Israël waren talrijk als het zand aan de zee in menigte ... En Salomo was heerser over al de koninkrijken van de Rivier af tot het land der Filistijnen, tot de grens van Egypte". Genesis 15:18-19 was in vervulling gegaan! De theocratische koning David zag zichzelf slechts als een dienaar van God. Als hij ten oorlog uittrok, vroeg hij eerst aan God, de echte Koning, wat hij moest doen. Hij bracht de ark van het verbond, welke Gods aanwezigheid in Israël symboliseerde, naar Jeruzalem. Hij was een rechtvaardige richter en handhaafde recht en gerechtigheid onder zijn gehele volk (2 Samuël 8:15). Hij was nederig en onderwierp zich aan de woorden van God, die de profeten brachten.

Samengevat, het koningschap in Israël was het machtigste

wanneer de koning regeerde als dienaar van God en volgens de hoge ethische en geestelijke normen *van Gods Woord*. *Het koningschap was echter het zwakste wanneer de koning regeerde zoals alle andere aardse koningen, die deden wat zij zelf wilden*. 2 Samuël hfst. 10-20 laat zien dat ook koning David door zijn overspel en moord het theocratische koningschap niet waard was. Door zijn zonden bracht koning David zijn eigen leven, het leven van zijn hele familie en het leven van Gods volk in groot gevaar. Het tweede deel van de geschiedenis van koning David bewijst dat *het ideaal van de theocratie, dat wil zeggen, de directe heerschappij van God door aardse koningen, niet volledig waargemaakt kon worden door zondige en zwakke mensen*. *Dit bereidde Israël en alle andere mensen op aarde voor op de komst van de éne echte theocratische Koning, de Messias, Jezus Christus!*

D. DE BELANGRIJKSTE BOODSCHAPPEN VAN DE BOEKEN VAN KONINGEN.

1. De boeken van de koningen zijn profetisch.

a. De boeken van de koningen beschrijven de geschiedenis van de koningen van Israël en Juda in het licht van de profeten.

Zoals Jozua aan het begin van de periode van de richters in Israël stond, zo staat Samuël aan het begin van de periode van de koningen in Israël. Het doel van deze geschiedenisboeken over de koningen was om *de geschiedenis van de koningen te beschrijven in het licht van de profeten*. 'Geschiedenis' heeft in de bijbel een heilig karakter - het is geschiedenis dat apart gezet werd van de seculaire geschiedenis, omdat God in de geschiedenis van de bijbel specifiek zijn plan van verlossing uitvoerde. De geschiedenis in de bijbel is Gods speciale openbaring van hemzelf, een speciale openbaring van zijn gedachten uitgedrukt in de woorden, die hij spreekt in de geschiedenis, en een speciale openbaring van zijn eeuwige plan uitgedrukt in de gebeurtenissen in de geschiedenis. *De geschiedenis van de bijbel is een profetie, niet alleen door woorden, maar ook door gebeurtenissen, die plaatsvinden met mensen en het volk Israël*.

Om deze reden noemden de Joden de geschiedenisboeken Jozua, Richteren, Samuël en Koningen samen 'de vroegere profeten'. Enerzijds hadden bepaalde gebeurtenissen in de geschiedenisboeken een diepere betekenis en verwezen naar gebeurtenissen, die in de toekomst zouden plaatsvinden. Het boek Jozua beschrijft een aantal dergelijke gebeurtenissen. Anderzijds *wezen de gebeurtenissen in de geschiedenisboeken naar de noodzaak voor de komst van een Koning, die de hele wereld met recht en gerechtigheid zou regeren*.

b. De boeken Koningen en Kronieken benadrukken de relatie tussen de koningen en de profetieën van de profeten.

i) De taken van de profeten laten zien dat de koningen niet over absolute macht beschikten, zoals de koningen van de andere volken. Elke koning stond direct onder de soevereine heerschappij van God d.m.v. de bediening van de profeten. In al de geschiedenisboeken in de bijbel spraken en handelden de profeten namens God. In de boeken van de koningen lezen wij over grote profeten als Elia, Elisa en Jesaja. De profeten zijn de bemiddelaars van de openbaringen van God, vooral van Gods wil en wet, in de eerste plaats aan de koningen en in de tweede plaats aan het volk. De profeten in Israël waren een noodzakelijk tegenwicht voor de koningen in Israël! Enerzijds weerstonden en veroordeelden de profeten de eigenzinnige moedwil, arrogantie, tirannie, corruptie en afgoderij van de koningen. Anderzijds verkondigden zij Gods plan van verlossing aan de koningen en het volk. De belangrijke rol van de profeten in de geschiedenisboeken in de bijbel mag nooit onderschat worden. Zij waren onmisbaar in hun taak om de koningen te helpen op de rechte pad te blijven, zowel in hun persoonlijke relatie tot God als in hun taak als koning. De geschiedenisboeken in het Oude Testament bewijzen dat het ideaal van de theocratie, namelijk, *de directe en soevereine heerschappij van de hemelse God over zijn volk door middel van aardse koningen*, niet gerealiseerd kon worden door mensen die zwak en zondig waren.

ii) De profeten en de koningen en de priesters van Israël hadden elkaar nodig!

- *De profeten* spraken onder Gods leiding (theocratie). Hun taak was om Gods wil aan de koningen, de priesters en het volk te

openbaren. Zij spraken met Gods gezag.

- *De koningen* regeerden onder Gods leiding (theocratie). Hun taak was om Gods volk met recht en gerechtigheid te regeren, d.w.z., in overeenstemming met Gods woorden. Zij moesten vooral afgoderij en corruptie bestrijden.

- *De priesters* dienden onder Gods leiding (theocratie). Hun taak was om God te aanbidden en te dienen. En hun taak was om Gods volk te leren om God te aanbidden en te dienen in overeenstemming met Gods woorden.

c. De boeken Koningen en Kronieken laten zien dat het theocratische ideaal gerealiseerd moest worden door de toekomstige Messias-Koning.

Doordat alle mensen gezondigd hebben en tekort schieten aan de heerlijkheid van God, waren de profeten, koningen en priesters van Israël verre van volmaakt. Er waren ook valse profeten, slechte koningen en verdorven priesters in Israël (cf. Jesaja 3:12-15; Jeremia 2:8; 5:30-31; 6:13-15; 14:14; 23:9-40; 27:9-10; 32:32-35). *Om die reden leren de geschiedensboeken in de bijbel duidelijk dat onvolmaakte mensen uiteindelijk niet als profeten, koningen of priesters kunnen dienen, maar dat zondige mensen een Verlosser van zonde nodig hebben en een Profeet, Koning en Priester nodig hebben, die zonder zonde en absoluut volmaakt is.* Om die reden zijn de geschiedensboeken in de bijbel profetisch: zij wijzen vooruit naar de noodzakelijkheid voor de komst van de Messias, Jezus Christus, die zondeloos en absoluut volmaakt zou zijn en die de enige Profeet, enige Koning en enige Hogepriester van zijn volk zou worden. De apostel Paulus legt dit uit in Galaten 3 en 4. Het doel van het Oude Testament was om mensen "naar Christus te leiden" (Galaten 3:24-25) en om Gods genade verbond, die hij met Abraham gesloten had, te vervullen (Galaten 3:14-18, 26-29). Gods genadeverbond in het Oude Testament bereikt haar hoogtepunt met de eerste komst van Jezus Christus, "de Zaad" van Abraham, in wie alle volken op aarde gezegend zouden worden.

2. De boeken Koningen en Kronieken zijn voorbeelden met waarschuwingen.

Ze waarschuwen mensen om hun harten niet op de verkeerde dingen te zetten (1 Korintiërs 10:6,11).

a. De eerste waarschuwing: Zet God niet uit je hart of leven!

Koning Salomo was de wijste man die ooit op aarde geleefd had totdat "een groter dan Salomo" verscheen (Matteüs 12.42). Volgens 1 Koningen 4:29-34, gaf God aan Salomo wijsheid, zeer veel verstand en een geweldig groot begripsvermogen. Zijn wijsheid was groter dan de wijsheid van allen in het Oosten, van Egypte en van alle mensen op aarde. Hij sprak 3000 spreuken en schreef 1005 liederen. Hij beschreef het leven van de planten en dieren, vogels, reptielen en vissen. Mensen van alle natiën kwamen om naar zijn wijsheid te luisteren. Veel van de wijsheid van Salomo is vastgelegd in de boeken Spreuken, Prediker en Hooglied. Lees hen en je zult veel wijsheid vergaren!

Een van de wijze dingen die God Salomo leerde was Spreuken 23:26, "Mijn zoon, geef mij uw hart, laten uw ogen behagen hebben in mijn wegen." Het is droevig om in 1 Koningen 11:4 te lezen dat "toen Salomo oud geworden was, ... zijn vrouwen zijn hart meevoerden achter andere goden, zodat zijn hart de HERE, zijn God, niet volkomen was toegewijd gelijk dat van zijn vader David". Omdat koning Salomo zijn hart had afgewend van God (1 Koningen 11:9) en hij andere goden ging aanbidden, keerde God zich van hem af! God pakte tien stammen van Israël van hem af en gaf deze aan koning Jerobeam. *Niets vernietigt het leven van een volk meer dan geestelijke achteruitgang! Wanneer je de zon uit de hemel verwijdert, zullen er geen gras, geen bloemen en geen boomgaarden meer op aarde zijn! Als mensen God uit hun hart en leven verwijderen, zullen er geen gezonde gezinnen, geen geestelijke instellingen en geen volken met liefde meer op aarde zijn!*

b. De tweede waarschuwing: Luister naar de woorden van God, gesproken door de profeten!

i) De zonde van koning Jerobeam. In 1 Koningen 12:26 – 13:6 lezen wij over de afgoden van Jerobeam. Volgens Deuteronomium 12:8-14 en 16:15-17 was het de gewoonte van alle mensen in Israël om drie keer per jaar naar Jeruzalem op te gaan om God in

de tempel te aanbidden. Maar toen Israël opgesplitst werd in 'het noordelijke koninkrijk van Israël' met Samaria als hoofdstad en 'het zuidelijke koninkrijk van Juda' met Jeruzalem als hoofdstad, was koning Jerobeam bang dat, als zijn onderdanen naar Jeruzalem zouden reizen, zij van hem afvallig zouden worden. Hij maakte dus twee gouden kalveren en plaatste ze op plaatsen die gemakkelijk te bereiken waren: Bethel in het zuiden en Dan in het noorden van zijn koninkrijk. Zo behoefden zijn onderdanen niet meer naar Jeruzalem te reizen. Meer dan twintig keer wordt koning Jerobeam beschreven als "Jerobeam, zoon van Nebat, die Israël deed zondigen" (1 Koningen 15:34; 16:26; 2 Koningen 23:15). Als koning bood hij weerstand tegen de aanbedding van God en introduceerde hij op grote schaal afgoderij in het hele land.

Een profeet van het zuidelijke koninkrijk, Juda, kwam en stond voor koning Jerobeam bij het altaar in Bethel. De profeet zei tegen de koning dat God in de toekomst een koning met de naam 'Josia' zou doen geboren worden, die de valse priesters van koning Jerobeam zou offeren op hun eigen altaren. Hij zou deze altaren ontheiligen door mensenbeenderen erop te verbranden. Toen Jerobeam zijn hand uitstreekte en bevel gaf deze profeet te arresteren, verstijfde zijn arm, zodat hij haar niet weer tot zich kon trekken. Ook scheurde het afgodsaltaar, zodat het as van het altaar afviel (1 Koningen 13:1-5).

Later gaf de profeet Ahia door middel van de vrouw van Jerobeam een boodschap aan Jerobeam. Als gevolg van zijn zonde en afgoderij, zou God elk mannelijk lid van zijn nageslacht uitroeien. En God zou het noordelijke koninkrijk van Israël wegrukken uit Kanaän en haar inwoners verstrooien aan de overzijde van de Eufraat Rivier (1 Koningen 14:6-16).

ii) De vervulling van Gods woorden. *De woorden van God die door zijn profeten worden uitgesproken, worden altijd vervuld!* Ten eerste: Nadab, de nakomeling van Jerobeam, vermoordde zonder uitzondering de hele familie van Jerobeam (1 Koning 15:29-30). Ten tweede: 200 jaar later werd Israël in ballingschap weggevoerd naar Assyrië en over het Oosten verstrooid. De Israëlieten kwamen niet meer terug (2 Koning 17:22-23). Ten derde, koning Josia slachtte al de priesters van het noordelijke koninkrijk van Israël op hun eigen altaren en verbrande mensenbeenderen op deze altaren, verpulverd het altaar van Bethel en vernietigde alle tempels en afgodshoogten in het noordelijke koninkrijk (2 Koningen 23:15-20).

iii) Waarschuwing te luisteren naar de woorden van de profeten. De bijbel waarschuwt dat wij moeten luisteren naar de woorden, die de profeten gesproken hebben. "En wij achten het profetische woord (daarom) des te vaster, en gij doet wél, er acht op te geven als op een lamp, die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten. Dit moet gij vooral weten, dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat; want nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar door de heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken" (2 Petrus 1:19-21).

E. DE BELANGRIJKSTE BOODSCHAPPEN VAN DE BOEKEN VAN KRONIEKEN.

1. Het verbond in het boek Kronieken.

a. Het verbond is de centrale gedachte in het boek Kronieken.

De schrijver van het boek Kronieken beschouwt de geschiedenis van Israël van een uniek gezichtspunt, die niet in de andere bijbelboeken voorkomt. De geschiedenis van de koningen, de geschiedenis van het natuurlijke volk Israël en ook de geschiedenis van de Jeruzalem tempel staan NIET centraal in het boek. *Het verbond die God met Abraham, Isaak en Jakob gesloten heeft staat centraal in het boek Kronieken!*

b. Het gaat om het verbond dat God met Abraham sloot, niet om de bevestiging van het verbond te Sinai, toen God de wet aan het verbond met Abraham toevoegde.

Het verbond, dat God met Israël te Sinai sloot was hoegenaamd niet het hoogtepunt van de geschiedenis van Israël! Niet het verbond, dat bevestigd werd te Sinai, maar het verbond, dat God officieel oprichtte met Abraham, regelde de relatie tussen God en Israël. Niet 'de wet', maar 'het genadeverbond' staat centraal. "De HERE gedenkt voor immer aan zijn verbond, - het woord, dat hij gebood aan duizend geslachten – dat hij met Abraham sloot, en

aan zijn eed aan Isaak; ook stelde hij het voor Jakob tot een inzetting, voor Israël tot een eeuwig verbond" (1 Kronieken 16:15-17).

Daarom worden de 3 patriarchen, Abraham, Isaak en Jakob, ook 'de vaderen' van Gods volk genoemd (1 Kronieken 29:18). En daarom wordt de HERE niet minder dan 30 maal "de HERE, God onzer vaderen" genoemd en Gods volk "het nakroost (Hebreeuws: zaad) van Abraham, uw vriend" genoemd (2 Kronieken 20:6-7), of "nakroost van Israël, kinderen van Jakob" genoemd (1 Kronieken 16:13).

c. Het verbond met Abraham werd voortgezet in koning David.

Het verbond te Sinaï wordt beschouwd als een voorbijaande fase, omdat God zijn verbond met Abraham bevestigde en voortzette in het huis van Juda en door koning David. David zei, "de HERE, de God van Israël, heeft mij uit mijn gehele familie verkoren om voor altijd koning te zijn over Israël; want hij verkoos Juda tot een vorst, en uit het huis van Juda mijn familie, en onder de zonen mijns vaders heeft hij een welgevallen gehad aan mij, zodat hij mij koning maakte over geheel Israël" (1 Kronieken 28:4). Koning David wordt niet alleen beschouwd als degene die het werk van Mozes voltooide (2 Kronieken 8:14; 23:18-19; 29:24-36), maar ook als degene in wie de verbondsbelofte, die God aan Abraham, Isaak en Jakob gemaakt had, voortzette.

d. Het verbond met koning David bereikt haar hoogtepunt en vervulling in de Messias-Koning.

De schrijver van het boek Kronieken beschouwt de verkiezing van David duidelijk in het licht van de Messiaanse verwachting. Koning David is duidelijk een 'type' (voorbeeld, symbool) van de komende Messias-Koning. In 1 Kronieken 17:10-14, zegt God tegen David, "Wanneer uw dagen vervuld zijn om tot uw vaderen te gaan, dan zal Ik uw nakomeling na u doen optreden, een van uw zonen, en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal Mij een huis bouwen, en Ik zal zijn troon voor immer bevestigen. Ik zal hem tot een vader zijn en hij zal Mij tot een zoon zijn; mijn goedertierenheid zal Ik niet van hem doen wijken, ... Ik zal hem voor immer in mijn huis en in mijn koninkrijk aanstellen, en zijn troon zal vast staan voor altijd." In vergelijking met dezelfde woorden, die in 2 Samuël 7:11-16 geschreven staan, heeft de door de heilige Geest geïnspireerde schrijver de woorden "uw nakomeling, uw eigen zoon, (Hebreeuws: uw zaad dat uit uw lendenen voortkomt)" gewijzigd naar "uw nakomeling, een van uw zonen (Hebreeuws: uw zaad, die uit uw zonen zal zijn)". Hij liet dus ruimte voor de komende Messias-Koning! Het boek Kronieken is het laatste boek in de Hebreeuwse oudtestamentische Canon en zelfs in dit laatste boek van het Oude Testament wordt het verbond, dat met koning David bevestigd werd, niet eens beschouwd als het eindpunt. De schrijver stelt de geschiedenis van Israël voor als een theocratie, dat zich eenmaal in de toekomst zal manifesteren op een veel hoger vlak en zich zal losmaken van de ceremoniële wetverordeningen van Israël!

2. De theocratie in het boek Kronieken.

a. De theocratie is de werkelijke kern van de geschiedenis van Israël.

De schrijver van het boek Kronieken beschouwt *de theocratie als de werkelijke kern van de geschiedenis van Israël. Alles in de geschiedenis van Israël leidt naar de verkiezing van koning David en Jeruzalem.* Daarom plaatst de eerste 9 hoofdstukken Juda, Jeruzalem en David in het centrum. Het noordelijke koninkrijk van Israël had haarzelf buiten de theocratie geplaatst door de slechte koning Jerobeam en zijn afgoderij te volgen. Daarom wordt ook het koningschap van Saul en van David te Hebron snel gepasseerd, ten einde te tonen dat het koningschap van David eigenlijk begon toen hij koning werd te Jeruzalem. Daarom kunnen de twee stammen van Juda en Benjamin fungeren als de ware 'Israël'. Zij worden ook dikwijls 'Israël' (Gods verbondsvolk) i.p.v. 'Juda' genoemd (2 Kronieken 12:1,6; 15:17; 23:2; 24:16; 28:23). Daarom wordt een verbintenis, verzwageren en vriendschap met het noordelijke koninkrijk van Israël beschouwd als zonde (2 Kronieken 18:1; 19:2; 20:37). Het noordelijke koninkrijk van Israël had Gods verbond verbroken en verlaten en daarom had het noordelijke koninkrijk geen plaats meer in de beschrijving van Gods geschiedenis met zijn verbondsvolk en ook geen plaats meer in de geschiedenis van de theocratie.

b. De theocratie is een koninkrijk, waarin God zelf regeert d.m.v. gevestigde instellingen.

God wordt beschouwd als de werkelijke Koning van Israël. Daarom zit koning Salomo op "Gods troon" en regeert als "koning uit naam van de HERE" (koning voor de HERE)(2 Kronieken 9:8). Daarom wordt Juda genoemd "het koninkrijk (koningschap) van de HERE" (2 Kronieken 13:8). Daarom behoort ook alles aan de HERE: het land, haar mensen, haar koningen, profeten en priesters. "Gods land" wordt als een erfdeel aan "Gods volk" gegeven (2 Kronieken 6:27). De steden zijn "van onze God" (1 Kronieken 19:13). Het leger is "zijn leger" (2 Kronieken 14:13). De strijd was "van Godswege" (1 Kronieken 5:22) en "de HERE helpt ons en voert onze oorlogen" (2 Kronieken 32:8).

God regeerde d.m.v. de gevestigde instellingen van Juda: de koningen, de profeten en de priesters. Terwijl de profeten prominent waren in het boek Kronieken, functioneerden de priesters meer en meer op de achtergrond. Hoewel de priesters naar de achtergrond bewogen, bewoog het godsdienstige leven van Israël niet naar de achtergrond, want *het godsdienstige leven van Israël was de uiterlijke vorm van de theocratie* (zie Ezechiël hfst. 40-48). Daarom benadrukt het boek Kronieken ook de handelingen van bepaalde koningen van Juda ten einde de godsdienst van de theocratie zuiver te houden: koning David herorganiseerde de stam van Levi en ontwikkelde de tempeldienst en koning Salomo bouwde de tempel.

In dit goddelijke koninkrijk of theocratie werd de tempel doelbewust beschouwd als "een huis van rust voor de ark van het verbond van de HERE" (1 Kronieken 28:2) en "een burcht voor de HERE God" (1 Kronieken 29:1). In dit goddelijke koninkrijk of theocratie fungeerden de priesters en de Levieten als de lijfwachten van de theocratische koning (2 Kronieken 23:6-7).

De eredienst van de tempel, dat bestond uit offeranden, liederen en muziek, had ten doel om de HERE (de werkelijke Koning) te loven, naar de aanwijzing van David, de koning van Israël (Ezra 3:11; Nehemia 12:24). De bijeenkomsten van Israël bij de tempel, waar zij de tegenwoordigheid van God beleefden, waren hoogtepunten in de geschiedenis van Israël (2 Kronieken 7:2-3; 29:27-28).

De theocratie is een koninkrijk van vrede. God plantte haar op een plaats waar zij niet meer opgeschrikt of mishandeld zou worden door boosdoeners, zoals vroeger (1 Kronieken 17:9). Koning Salomo zou "een man van rust zijn en God zou hem rust geven van al zijn vijanden rondom" en God zou "vrede en rust in Israël geven" (1 Kronieken 22:9). Daarom moest de tempel een plaats zijn ver verwijderd van bloedvergieten en oorlogen (1 Kronieken 22:8; 28:3).

Al in Deuteronomium 17:14-20 werd de grondlegging van de toekomstige theocratie voorspeld. De theocratie brak aan en kreeg een vaste vorm onder het huis van David en in Jeruzalem (2 Kronieken 6:5-6) toen God Israël *rust* schonk in het land Kanaän (1 Kronieken 17:9; 23:25). Het koninkrijk onder koning David was Gods wil, naar het woord van de HERE door de dienst van Samuël (1 Kronieken 10:14; 11:3,10). Koning David is de gezalfde koning van de HERE en Jeruzalem is de plaats van Gods huis (woning).

c. De theocratie onder de Messias-Koning zal tegelijk het hoogtepunt en vervulling van het verbond zijn.

Gods belofte aan koning David in 1 Kronieken 17:11-14 wordt beschouwd als een 'verbond', dat God met David maakte (cf. het met 2 Kronieken 6:16; 7:18 en met Psalm 132:11-12; 89:4-5). Het wordt echter als een verbond beschouwd in het licht van Gods voortgaande openbaring.

In vergelijking met 2 Samuël 7:11-16, beschouwd 1 Kronieken 17:10-14 *dit verbond als een verbond dat zijn hoogtepunt en vervulling bereikt in de komende Messias-Koning en zijn eeuwige koninkrijk.* De schrijver veranderde de uitdrukking "uw nakomeling dat uit uw lendenen voortkomt" naar "uw nakomeling, een van uw zonen" en hij veranderde de uitdrukking "Ik zal zijn koninklijke troon voor immer bevestigen" naar "nimmer zal u een man ontbreken, die over Israël heerst" (2 Kronieken 6:16; 7:18). Hij bedoelt niet het natuurlijke volk van Israël, maar het geestelijke volk van God. De schrijver veranderde de verwijzingen met betrekking tot koning Salomo in het boek van Samuël naar verwijzingen met betrekking tot de komende Messias-Koning in het boek van Kronieken (cf. Micha 5:1)! Dus, de door God geïnspireerde schrijver wierp meer licht op de toekomst van de

theocratie. De theocratie vindt haar uiteindelijke vervulling, niet in het koninkrijk van David en Salomo, maar in het koninkrijk van de Messias, Jezus Christus! De schrijver van het boek Kronieken was vol van de verwachting van de komende Messias-Koning!

Koning Salomo bad, "HERE God, wijst uw gezalfde niet af, gedenk de gunstbewijzen aan uw knecht David"

(2 Kronieken 6:42). En God zegt d.m.v. de profeet Jesaja aan de dorstigen, "Neigt uw oor en komt tot Mij; hoort, opdat uw ziel leve; Ik zal met u een eeuwig verbond sluiten: de betrouwbare genadebewijzen aan David" (Jesaja 55:3). Beide de profeet Jesaja (740-680 vC) en de schrijver van Kronieken (400 vC) verwachtten de vervulling van Gods verbondsbelofte aan koning David!

Gods verbond met koning David, namelijk dat God het koningschap over Israël voor altijd aan David gegeven heeft, heet een 'zoutverbond' (2 Kronieken 13:5). Het verwijst naar de onverbreekbare aard van Gods verbond met koning David. Op basis van dat onverbreekbare verbond werd de zoon van David "voor immer de koning in Gods huis en in Gods koninkrijk" (2 Kronieken 17:14). Op basis van dat onverbreekbare verbond, werd Salomo, de eigen zoon van David, koning en "ging hij zitten op de troon van het koningschap van de HERE over Israël" (1 Kronieken 28:5). Salomo werd "op Gods troon gezet tot koning voor de HERE (koning uit naam van de HERE)" (2 Kronieken 9:8; cf. 1 Koningen 10:9). Op basis van dat onverbreekbare verbond is Juda "het koningschap (koninkrijk) van de HERE" (2 Kronieken 13:8), d.w.z., de HERE oefent zijn koningschap uit d.m.v. de nakomelingen van koning David.

Opsomming. *De troon van koning David was niets minder dan de troon van God. Daarom was de koning in de linie van David de belangrijkste persoon in de theocratie en had de verantwoordelijkheid bewust te zijn van zijn hoge roeping, evenals koning David was. Maar terwijl de koningen in de linie van koning David gefaald hebben om deze theocratie te realiseren, zal de komende Messias-Koning niet falen om de ware theocratie te realiseren. Jezus Christus zei, "De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods is nabijgekomen. Bekeert u en geloof het evangelie" (Marcus 1:14-15)!*

Met de eerste komst van Jezus Christus begon de vervulling van het koninkrijk (koningschap) van God (Matteüs 12:28).